

ПОДАТОК НА ЗАХОРОНЕННЯ ВІДХОДІВ: ЯК ЄС ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ВІД ПОЛІГОНІВ

[Відходи](#), [Фінанси і податки](#)

[Фінанси](#), [Відходи](#)

Найефективнішим інструментом для зменшення захоронення відходів на полігонах є додатковий збір на захоронення відходів (landfill tax). Цей податок застосовується багатьма країнами-членами ЄС і стимулює перенаправлення відходів на переробку та інші види обробки.

Захоронення відходів на полігонах – найменш бажаний етап в управлінні відходами, адже це створює велику загрозу довкіллю. Сміттєзвалища називають одним із факторів, який сильно впливає на зміну клімату. На них припадає щонайменше п'ята частина світових викидів метану. І до того ж полігони – це дуже складні й дорогі в експлуатації об'єкти.

Податок на захоронення відходів є важливим інструментом екологічної політики, спрямованим на зменшення кількості відходів, що потрапляють на полігони. Він стимулює підприємства і домогосподарства до переробки, сортування та зменшення утворення відходів. Завдяки стимулюванню переробки відходів, країни-члени ЄС досягають високих показників рециклінгу.

У **Швеції** податок був запроваджений у 2000 році. Спочатку ставка складала 250 крон (приблизно 24 євро) за тонну, а до 2015 року вона зросла до 500 крон (приблизно 48 євро) за тонну. Захоронення відходів зменшилося до менш ніж 1% від загальної кількості утворюваних відходів, а переробка та використання відходів для виробництва енергії стали основними методами утилізації. Станом на 2020 рік, рівень захоронення становив 0.7%, а рівень переробки досягав 49%.

У **Нідерландах** такий збір запровадили у 1995 році і спочатку він становив 32.5 євро за тонну. До 2015 року ставка зросла до 107 євро за тонну. Захоронення відходів зменшилося на 70%, а рівень переробки зріс до 80%. Станом на 2020 рік, рівень захоронення становив близько 1%, а рівень переробки перевищував 75%.

Німеччина почала запроваджувати податкові заходи щодо захоронення відходів на регіональному рівні у 1993 році, а з 2005 року були введені жорсткі національні стандарти. Ставки податку варіювалися від 30 до 80 євро за тонну залежно від типу відходів. Захоронення побутових відходів практично припинилося: їх або переробляють, або використовують для виробництва електроенергії. Станом на 2020 рік, рівень захоронення становив менше ніж 1%, а рівень переробки перевищував 67%.

У **Франції** податок на захоронення відходів був введений у 2000 році. Ставки податку зросли з 15 євро до 51 євро за тонну у 2021 році. Захоронення відходів зменшилося на 40%, а рівень переробки зріс до 42%. Станом на 2020 рік, рівень захоронення становив близько 25%, а рівень переробки становив 46%.

В **Італії** податок на захоронення відходів був запроваджений у 1996 році. Спочатку він становив 25 євро за тонну,

а до 2021 року ставка зросла до 100 євро за тонну. Захоронення відходів зменшилося, а рівень переробки зріс до 45%. Станом на 2020 рік, рівень захоронення становив близько 21%, а рівень переробки досяг 49%.

Іспанія ввела таку практику в 2004 році. Ставка податку поступово зростала до 40 євро за тонну. Станом на 2020 рік, рівень захоронення становив близько 54%, а рівень переробки – 35%.

У **Польщі** податок на захоронення відходів був введений у 2013 році. Ставка податку зросла з 24 до 74 євро за тонну у 2021 році. Захоронення відходів зменшилося, а рівень переробки поступово зростав. Станом на 2020 рік, рівень захоронення становив близько 41%, а рівень переробки досягав 26%.

У **Словаччині** податок на захоронення відходів був введений у 2005 році. Ставки податку варіювалися від 11 до 33 євро за тонну залежно від частки роздільно зібраних відходів. Станом на 2020 рік, рівень захоронення становив близько 53%, а рівень переробки досягав 38%.

У **Словенії** податок на захоронення відходів був запроваджений у 2001 році. Ставка податку застосовується до залишків оброблення побутових відходів. Станом на 2020 рік, рівень захоронення становив близько 20%, а рівень переробки досягав 60%.

Данія ввела збір у 1987 році. За цей час ставка податку зросла з 40 данських крон до 475 крон за тонну у 2015 році. Захоронення відходів мінімізувалося, а рівень переробки зріс. Станом на 2020 рік, рівень захоронення становив близько 1%, а рівень переробки становив 69%.

У **Фінляндії** податок на захоронення відходів був запроваджений у 1996 році. Ставка податку зросла з 30 до 70 євро за тонну. Станом на 2020 рік, рівень захоронення становив близько 5%, а рівень переробки становив 43%.

В **Австрії** податок з'явився у 1990 році. Ставка зростала з 20 до 87 євро за тонну у 2015 році. Станом на 2020 рік, рівень захоронення становив близько 3%, а рівень переробки досягав 60%.

У **Бельгії** податок на захоронення відходів був введений у 1993 році. Ставка зростала з 25 до 100 євро за тонну. Станом на 2020 рік, рівень захоронення становив близько 1%, а рівень переробки становив 54%.

Португалія почала цей шлях у 2002 році. Ставка зростала з 10 до 40 євро за тонну. У 2020 році рівень захоронення становив близько 40%, а переробки – 29%.

У **Великобританії** податок на захоронення відходів був введений у 1996 році. Спочатку він становив 7 фунтів стерлінгів за тонну для інертних відходів та 8 фунтів за тонну для інших відходів. З часом ставки значно зросли, і у 2021 році податок на захоронення звичайних відходів становив 96.7 фунтів за тонну. Захоронення відходів зменшилося більш ніж на 60%, а рівень переробки зріс до понад 45%. Станом на 2021 рік, рівень захоронення становив близько 8%.

Податок на захоронення відходів є важливим інструментом екологічної політики в країнах ЄС, який допомагає зменшити кількість відходів, що потрапляють на полігони, та стимулює розвиток переробної індустрії. Досвід різних країн показує, що поступове підвищення ставок податку значно знижує обсяги захоронення та збільшує рівень переробки відходів, що має позитивний вплив на довкілля та сприяє досягненню цілей циркулярної економіки.

Детальніша інформація:

- [Новина на сайті Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України](#)